

II. Szöveges, kifejtendő feladatok (Megoldókulcs)

12. A következő feladat Athén társadalmi berendezkedésére és politikai rendszerére vonatkozik. A források és saját ismeretei alapján mutassa be, hogy Periklész milyen eszközökkel tudta megszilárdítani a hatalmát, valamint a demokráciát! (rövid esszé - 12 pont)

Feladatmegértés	M: A diák válaszában Periklész azon intézkedéseit mutatja be, amelyekkel sikerült megnyernie a népet, és ezzel megszilárdítani a hatalmát és a demokráciát.	4
Tájékozódás térben és időben	M: A diák térben és időben elhelyezi az eseményeket. T: A diák tisztában van a téma térbeli (Attikai-félsziget, Athén városállam) és időbeli (Kr. e. V. század, Kr. e. 462.) sajátosságaival.	4
Szaknyelv alkalmazása	A diák helyesen használja az általános, és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: arisztokrácia, demokrácia, polisz, polgárjog, cserépszavazás, sztratégosz, arkhón, démosz, ekkleszia, stb.	4
Források alkalmazása	M: A diák beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le azokból. T: Az ábra alapján megállapítja, hogy mely intézményekbe kerülhettek be Athén polgárai, valamint milyen tisztségeket viselhettek. T: Az első forrás alapján megállapítja, hogy az Areioszpagosz hatalmát jelentősen csökkentette Periklész, illetve mindent megtett azért, hogy a nép részt tudjon venni a politikában. T: A második forrás alapján megállapítja, hogy Periklész intézkedéseivel (napidíj bevezetése) megszilárdította a hatalmát, illetve ellenségeit politikai eszközökkel távolította el (osztrakiszmosz alkalmazása).	4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M A diák Periklész azon intézkedéseiről ír, melyekkel megszilárdította a hatalmát és megeremtette vele a demokrácia fénykorát. T: A diák megállapítja, hogy a Kr. e. 5. század közepének legtekintélyesebb athéni politikusa Periklész volt, és ezt a kort tartják a demokrácia virágkorának Athénban. T Minden 18. életévét betöltött férfi, akinek a szülei athéni származásúak voltak, politikai jogokkal rendelkezett. T: A demokratikusságot biztosította, hogy a sztratégoszokon kívül minden képviselőt sorsolással választottak. Viszont ki voltak zárva a nők, a metoikoszok, és a rabszolgák. T: A polgárok közötti vagyoni egyenlőséget Periklész intézkedéseivel igyekezett csökkenteni (pl. a vagyonosokra többletkiadásokat rótt). T Minden athéni polgár betölthetett bármilyen tisztséget, akiket a népgyűlés tagjai közül sorsoltak ki.	6

	<p>T: Az athéni demokrácia alapjává a területi rendszer vált. A szegényebbek megélhetését veszélyeztette a politikában való részvétel, ami igen sok időt vont el a termelőmunkától, ezért a politikában résztvevők számára Periklész a napidíjak fizetésével nyújtott biztos jövedelmet.</p> <p>T: Periklész az ötszázak tanácsában és az esküdtbíróságokon végzett munkáért majd később a görög politikai életben kiemelkedő szerepet játszó színházi előadásokon való megjelenésért is napidíjat fizettetett az athéni állammal.</p>	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	2
Összpontszám	24	
Osztószám	2	

- 13. A feladat a földrajzi felfedezésekre vonatkozik. Mely kereskedelmi és gazdasági okokra vezethető vissza a felfedező utak megindulása a XV. században?**
(rövid esszé - 12 pont)

Feladatmegértés	A diák alapvetően a nagy földrajzi felfedezések kiindulásának gazdasági és kereskedelmi okait mutatja be.	4
Tájékozódás térben és időben	<p>M: A diák térben és időben elhelyezi az eseményeket.</p> <p>T: A diák tisztában van a téma térbeli (Európa, Földközi-tenger, Oszmán Birodalom) és időbeli (XV. század, 1492, 1498) sajátosságaival.</p>	4
Szaknyelv alkalmazása	A diák helyesen használja az általános, és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: karavella, levantei kereskedelem, aranyéhség, túlnépesedés, luxuscikkek, kereskedelmi utak, stb.)	4
Források alkalmazása	<p>M: A diák beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le azokból.</p> <p>T: Az első forrás alapján megállapítja, hogy a levantei kereskedelem bizonytalanná vált.</p> <p>T: A második forrás alapján megállapítja, hogy a Kelettel való kereskedelem miatt az európai arany és ezüst nagy része kiáramlott a kontinensről, aranyéhség lépett fel.</p> <p>T: A képek alapján megállapítja, hogy új kereskedelmi utak létrehozását az atlanti térségben a kor vívmányai (pl. az új hajótípus, a karavella), valamint a felfedezésekhez szükséges tudást összegyűjtő és a felfedezéseket támogató személyek (pl. Tengerész Henrik) lehetővé tették.</p>	4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M: A diák elsősorban a nagy földrajzi felfedezések gazdasági és kereskedelmi előzményeiről ír.</p> <p>T: A gazdasági fejlődéseknek köszönhetően Európa egyre több nemesfémeket igényelt, amit a cseh és magyar nemesfémbányák sem tudtak mindig kielégíteni.</p> <p>T: Az Oszmán Birodalom terjeszkedése és a Velencével</p>	6

	<p>folytatott harcok bizonytalanná, a vámok emelése pedig drágává tették a levantei kereskedelmet.</p> <p>T: A Kelettel folytatott kereskedelem (főleg a luxuscikkek vásárlása) következtében a nemesfémek kiáramlottak Európából, és a talajvíz szint feletti rétegeket szinte teljes egészében kiaknázták. Aranyéhség lépett fel.</p> <p>T: A hajózási és tengerészeti ismeretek fejlesztésében élen járó portugálok új felfedező utakra indultak, amik másokat is felfedezésekre sarkalltak.</p>	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	2
Összpontszám	24	
Osztószám	2	

14. A feladat a középkori magyar városfejlődéshez kapcsolódik. Milyen intézkedésekkel járult hozzá Luxemburgi Zsigmond a városok helyzetének javulásához? Miért pártolta a városfejlődést? (rövid esszé - 12 pont)

Feladatmegértés	A diák Luxemburgi Zsigmond várospolitikáját mutatja be, valamint kitér a városfejlődést pártoló politikájának okára is.	4
Tájékozódás térben és időben	<p>M: A diák térben és időben elhelyezi az eseményeket.</p> <p>T: A diák tisztában van a téma térbeli (Magyar Királyság) és időbeli (magyar városfejlődés XIV-XV. század, Luxemburgi Zsigmond 1387-1437 között uralkodott) sajátosságaival.</p>	4
Szaknyelv alkalmazása	A diák helyesen használja az általános, és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: szabad királyi város, mezőváros, tárnokmester, Buda, polgár, vásártartás joga, egyösszegű adó, városfal, egyházi autonómia, polgármester, egyösszegű adó, ajándék stb.	4
Források alkalmazása	<p>M: A diák beleépíti válaszába a forrásban található információkat, és következtetéseket von le belőlük.</p> <p>T: Rögzíti, hogy Luxemburgi Zsigmond néhány várost fallal, a városok küldöttjeit különböző jogokkal ruházta fel, hogy erősítse hatalmát.</p> <p>T: Megemlíti, hogy a városfejlődés a Magyar Királyság területén Buda városának mintájára fog folytatódni (pl. súly- és mértékrendszer).</p> <p>T: Leírja, hogy a városok autonómiát kaptak a bíraskodás területén.</p>	4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M: A diák bemutatja azokat az intézkedéseket, amelyekkel Zsigmond támogatta a városok kialakulását, illetve kitér ennek okára is.</p> <p>T: A vizsgázó ismerteti a városok bővülő jogait.</p> <p>T: Megjegyzi, hogy Zsigmondnak a királyi hatalom megerősítése érdekében szüksége volt a városokra, az 1405-</p>	6

	<p>ős országgyűlésre a városok képviselőit is meghívta.</p> <p>T: A bárókkal szemben minden lehetséges támogatást ki akart használni, a városok számának növelésével és a politikába való bevonásukkal is megpróbálta ellensúlyozni a bárók hatalmát.</p> <p>T: Megállapítja, hogy a nyugati várásokhoz képest a magyar polgárság gyengébb volt, főleg külföldiekből állt.</p> <p>T: A városok számának növekedésével párhuzamosan fejlődött a gazdaság is.</p>	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	2
Összpontszám	24	
Osztószám	2	

- 15. A feladat a magyar kereszténység kialakulásával foglalkozik. A források és saját ismeretei alapján mutassa be Géza fejedelem és Szent István egyházszervező tevékenységeit! (hosszú esszé - 21 pont)**

Feladatmegértés	A diák ismerteti Géza és István valláspolitikájának szükségességét, bemutatja a nyugati keresztény egyházszervezésének okait és következményeit.	8
Tájékozódás térben és időben	<p>M: A diák térben és időben elhelyezi az eseményeket.</p> <p>T: A diák tisztában van a téma térbeli (Kárpát-medence, Magyar Királyság) és időbeli (Géza fejedelemsége (972-997), valamint Szent István uralkodása (997, 1000/1001-1038), X-XI. század) sajátosságaival.</p>	4
Szaknyelv alkalmazása	A diák helyesen használja az általános, és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: egyház, egyházmegye, kereszténység, püspök, tized, templom, apátság, bencés rend, érsekség, bört, mise, pápa stb.	4
Források alkalmazása	<p>M: A diák beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le azokból.</p> <p>T: Megállapítja, hogy I. (Szent) István (az Asztrik főapát által hozott) pápai koronával való megkoronázásának rendkívüli szerepe volt az önálló egyházszervezés elindításában.</p> <p>T: Definiálja a tizedet, ami az egyház által (jobbágyoktól) szedett 1/10-ed terményadó. Megállapítja, hogy ezt az egyház szedi be, és István ezzel tartja fent az egyházat.</p> <p>T: Hangsúlyozza, hogy István templomépíttetési és adományozási rendelkezéseivel segítette az egyházszervezet felépítését.</p> <p>T: Megemlíti a 996-ban (még Géza által) alapított pannonhalmi bencés apátságot, mint legkorábbi, máig jelentős egyházi intézetet.</p>	8

Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M: A diák alapvetően a magyar keresztény egyházszervezet kialakulásáról és működéséről ír, de tisztázza a független magyar egyház fontosságát is.</p> <p>T: A diák kifejti, hogy Magyarország nem tudna fennmaradni a keresztény Európában a (nyugati) kereszténység átvétele nélkül.</p> <p>T: Kitér Géza jelentőségére, a követek küldésére Quedlinburgba (973).</p> <p>T: Szent István 10 egyházmegyére osztja az országot. A magyar egyházszervezet élén az esztergomi érsek áll. Emellett megemlíti a kalocsai érsekséget is.</p> <p>T: Az esztergomi érsek a világi hatalomtól független, közvetlenül csak a pápa alatt áll.</p> <p>T: Géza és István hittérítő papokat hívnak be az országba, ezzel segítve a kereszténység terjesztését.</p> <p>T: Szent István két törvénykönyvet írt, melyekben kiváltságokat ad az egyháznak: szolgáltatások az egyháznak (tized), keresztény hitelvek törvényben rögzítése és betarttatása.</p> <p>T: Szigorú rendeletekben kötelezi a magyarokat a kereszténység átvételére, bünteti a pogány hitek gyakorlását.</p> <p>T: Kitér a kereszténység szerepére a központi, királyi hatalom megerősítésében. Megemlíti, hogy a kereszténység legitimálja Istvánt törvényes királyként.</p> <p>T: Kihangsúlyozza a keresztény egyház szerepét a korabeli Magyar Királyságban végbemenő oktatásügyi, technikai, gazdasági, termelési fejlődésben. (nyugati eljárások átvétele, szerzetesi iskolák, stb.)</p>	10
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<p>A tanuló fogalmazása mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A tanuló megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A szöveg nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.</p>	8
Összpontszám:	42	
Osztószám:	2	

16. A következő feladat Hunyadi Mátyás portréjával kapcsolatos. Hunyadi Mátyás uralkodása alatt évente 500-750 ezer aranyforint folyt be a királyi kincstárba. Mely gazdasági intézkedések járultak hozzá az előbb említett összeg előteremtéséhez? (rövid esszé - 12 pont)

Feladatmegértés	A diák alapvetően azokat a gazdasági intézkedéseket mutatja be, melyekkel Hunyadi Mátyás elő tudta teremteni a feladatban meghatározott összeget.	4
------------------------	---	----------

Tájékozódás térben és időben	M: A diák térben és időben elhelyezi az eseményeket. T: A diák tisztában van a téma térbeli (Magyar Királyság, Buda) és időbeli (Hunyadi Mátyás – élt: 1443-1490, uralkodott: 1458-1490) sajátosságaival.	4
Szaknyelv alkalmazása	A diák helyesen használja az általános, és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: koronavám, füstpénz, rendkívüli hadiadó, kincstár, polgár, báró, háztartás, bevétel, stb.	4
Források alkalmazása	M: A diák beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le azokból. T: Az első forrás alapján megállapítja, hogy a kapuadót a kincstár adójára változtatta, és ezt már háztartásonként szedte be. T: A második forrás alapján megállapítja, hogy jövedelmek ellenőrzését kivette a bárók és a rendek ellenőrzése alól azzal, hogy egy polgári származású szakembert állított a kincstartóság élére. T: A diák a diagram alapján megállapítja, hogy milyen tételekből tevődött össze Mátyás éves jövedelme.	4
Eseményeket alakító tényezők feltárása	A diák bemutatja Hunyadi Mátyás gazdasági intézkedéseit. T: Megállapítja, hogy a korábbi adók átkeresztelésével (pl. kapuadó helyett füstpénz, harmincadvám helyett koronavám) megszüntette az elődei által adományozott mentességeket. T: Megállapítja, hogy az éves jövedelmek jelentős részét az évente akár többször is beszedett rendkívüli hadiadó adta, ami portánként 1 forintot tett ki. T: Megállapítja, hogy Mátyás jövedelmének ugrásszerű növekedése a jobbágyságra nehezedő adóterhek növelésének volt köszönhető. T: Az éves jövedelem kiegészítőjeként szolgáltak a török elleni nemzetközi segélyek, illetve a Hunyadi-birtokok bevételei.	6
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	2
Összpontszám	24	
Osztószám	2	

- 17. A feladat IV. Béla uralkodásával kapcsolatos. A források és saját ismeretei alapján mutassa be IV. Béla tatárjárás előtti, majd azt követő politikáját!**
(hosszú esszé - 21 pont)

Feladatmegértés	A diák IV. Béla tatárjárás előtti és utáni politikájáról ír. Részletesen bemutatja IV. Béla tatárjárás előtti politikáját, röviden megemlíti a tatár pusztítást, majd bővebben kifejti az emiatt szükséges új politika kiépítését.	8
Tájékozódás térben és időben	M: A diák térben és időben elhelyezi az eseményeket. T: A diák tisztában van a téma térbeli (Magyar Királyság) és időbeli (1235-1270, 1241-42, 1241. április 11-12.) sajátosságaival.	4
Szaknyelv alkalmazása	A diák helyesen használja az általános, és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: birtokadományok visszavétele, kunok betelepítése, tatárjárás, embervesztés, betelepítések, kiváltságok adományozása a városoknak, város- és várépítések, második honalapító, kővár.	4
Források alkalmazása	M: A diák beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le azokból. T: Az első forrás alapján leírja, hogy IV. Béla erőskezü politikájának köszönhetően (birtokadományok visszavétele) rossz volt a belpolitikai hangulat, a nemeseket magára haragította (akik nem segítették őt kellőképpen a tatárokkal szemben). T: A második forrás alapján megállapítja, hogy IV. Béla népével együtt befogadta Kötöny kun fejedelmet, remélve, hogy segítséget fognak nyújtani a tatárok ellen. T: A harmadik forrás alapján megállapítja, hogy a tatárok kivonulása után pedig változtatott belpolitikáján (pl. birtokadományozásokba kezdett).	8
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M: A diák bemutatja IV. Béla tatárjárás előtti és a tatárok kivonulása utáni politikáját. T: Hatalomra kerülve megpróbálkozott a királyi birtokrendszer visszaállításával, illetve leszámolt apja ellenfeleivel. T: Befogadta a nomád kunokat, akik rengeteg problémát okoztak a feudális berendezkedésű országban. T: IV. Béla intézkedéseivel mindenkit magára haragított, aminek az lett a következménye, hogy szinte egyedül kellett szembenéznie a közeledő tatár sereggel. T: A diák röviden ír a tatárjárás következményeiről (hatalmas embervesztés, pusztítás, elnéptelenedett területek). T: IV. Béla a tatárok elvonulása után megkezdte az ország újjáépítését („második honalapító”). T: Összességében átlátja, hogy IV. Bélának nem volt más választása, minthogy kiegyezzen a nemesekkel. Ehhez ugyan tatárjárás előtti politikáját kellett megváltoztatnia, de csak így tudta az országot újjáépíteni. T: Fejlesztette a hadsereget, nagyarányú nemesítésbe kezdett T: Ezen kívül a városok megerősítését is célul tűzte ki.	10

	Kiváltságokat adományozott azon városoknak, akik megerősítették a védelmüket. T: Kővárakat épített az ország számos pontján, illetve a birtokadományozásokat is ehhez kötötte.	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A tanuló fogalmazása mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek. Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja. A tanuló megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak. A szöveg nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.	8
Összpontszám:	42	
Osztószám:	2	

18. Az alábbi esszé a reformkori kultúrához kapcsolódik. A források, az atlasz és saját ismeretei segítségével írja le, milyen kulturális példákkal tudja alátámasztani a nemzeti öntudat megerősödését a reformkorban! (rövid esszé - 12 pont)

Feladatmegértés	A diák alapvetően a reformkor (illetve egyes szereplőinek) kulturális eredményeit összegzi és kitér a kor magyar nemzeti tudatát (máig) meghatározó elemeire.	4
Tájékozódás térben és időben	A diák behatárolja a reformkor irodalomtörténeti és kulturális alapon rögzített kezdetét (1825 – rendi országgyűlés (Magyar Tudós Társaság) vagy 1830 - Hitel), végét (1848) és kitér fontosabb eseményekre (1844 – nyelvtörvény, 1848.március 15.) és a jelentős irodalmi művekre (Himnusz - 1823, Szózat – 1836). Az eseményeket térben Magyarországon; Pozsony, Pest-Buda háromszögben helyezi el.	4
Szaknyelv alkalmazása	A diák helyesen használja az általános, és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: kultúra, nemzeti eszme, nacionalizmus, szabadságeszme, nyelvújítás, reformkor, országgyűlés, klasszicizmus, romantika, stb.	4
Források alkalmazása	M: A diák beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le azokból. T: A magyar nemzeti öntudat alapelemeként említi Kazinczy Ferenc (irodalmi és politikai életre is nagy hatással lévő, a magyart közvetve államnyelvvé tévő) nyelvújító munkásságát. T: Az országgyűlési részlet alapján datálja a reformkor kezdetének is tekinthető Magyar Tudós Társaság alapítását, általánosan kiemeli a Széchenyi-család kezdeményező és támogató szerepét. T: Petőfi idézet révén említi a költő (romantika stílusjegyeit hordozó) nemzeti öntudatot erősítő hazafias illetve	4

	<p>tájköltészetét.</p> <p>T: A kottaborító, illetve Kölcsey Ferenc és Erkel Ferenc szignói révén említi a mai magyar nemzeti identitás két meghatározó alkotását (Szózat, Himnusz), azok megzenésítését.</p> <p>T: A Nemzeti Múzeum révén említi a kor Budapest arculatát részben ma is meghatározó (pl. a múzeumot is tervező Pollack Mihály) klasszicista építészetét. (Az atlasz segítségével további példákat - pl. Hild József egri székesegyháza - hoz.)</p> <p>T: Az ünnepély képe alapján említi a nemzeti öntudat kifejezésére máig használt, a korban bevetté váló jelképeit (nemzeti trikolor, huszárviselet, kokárda).</p>	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M: A diák a reformkor kulturális közegét, nemzeti öntudatot meghatározó örökségét logikusan felépítetten mutatja be.</p> <p>T: Bemutatja, hogy a magyar reformkor kulturális elemei hogyan illeszkedtek a kor fő törekvéseihez, milyen hatást gyakoroltak a (mai) magyar identitásra.</p> <p>T: Kiemeli Széchenyi István vízióját, miszerint Bécs és Pozsony helyett (az egyesített) Pest-Buda kell legyen a magyar kulturális és politikai élet központja</p> <p>T: Leszögezi és példákkal támasztja alá, hogy egymás után alakulnak a magyar nyelv fejlesztését, a társasági élet, nemzeti eszme megerősödését segítő intézmények (A vizsgázó az alábbiak közül legalább hármat említi.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Széchenyi Ferenc által alapított történelmi gyűjtemény, Magyar Nemzeti Múzeum • a mai Magyar Tudományos Akadémia jogelődje, a Magyar Tudós Társaság (1825) • a Pesti (1830-tól Nemzeti) Kaszinó • a Pesti Magyar (1840-től Nemzeti) Színház • klubok, társalgóegyletek és olvasótársaságok (Kisfaludy Társaság – 1836, Védegylet) <p>T: A nyelvújító mozgalom nagy hatással volt a magyar irodalmi és politikai életre: Petőfi Sándor hazafias (Nemzeti Dal) és tájköltészete (Alföld, Tiszánál), Kossuth által megszületett a modern magyar politikai újságírás (Országgyűlési Tudósítások, Pesti Hírlap vezércikkei). (Eredményként említhető, hogy 1844-től a politika hivatalos nyelve a magyar lett.)</p> <p>T: Irodalomban, képzőművészetekben és zenében a XIX. sz. világnézetét meghatározó stílusirányzatának, a romantikának elemei (szabadságeszme, egyéni önkifejezés és önérvényesítés) és eszközei (pátosz, irónia) is erősítették a hazafias szellemet.</p> <p>T: A kor építészeti stílusa a puritán, könnyen áttekinthető, mintául az antik letisztultságot kitűző, (azt oszlopok, timpanonok formájában visszaidéző) historizáló klasszicizmus volt.</p>	6

	<p>T: Az erősödő nemzeti gondolatkört jól példázzák Katona József és Erkel Ferenc történelmi témájú nemzeti operái (Bánk Bán, Hunyadi László), illetve Kölcsey Himnusza és Vörösmarty Szózata is.</p> <p>T: A reformkorban megérlelt nemzeti identitásnak számos mai lenyomata van, aminek legkézenfekvőbb bizonyítéka (az épületeken túl) a korszakot záró 1848. március 15-i események későbbi nemzeti ünnepé nyilvánítása.</p>	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A diák súlyosabb helyesírási hiba nélkül egész mondatokban fejezi ki gondolatait.	2
Összpontszám	24	
Osztószám	2	

19. **A megadott források és a saját tudása alapján jellemezze az április törvényeket! Milyen reformkori (jogi, gazdasági) törekvések valósultak meg az áprilisi törvényekben?** (hosszú esszé - 21 pont)

Feladatmegértés	A diák jellemzi az áprilisi törvények megszületésének körülményeit és bemutatja, hogy azokban hogyan valósultak meg a különböző reformkori törekvések.	8
Tájékozódás térben és időben	<p>M: A diák térben és időben elhelyezi az eseményeket.</p> <p>T: A diák tisztában van a téma térbeli (Magyarország, Pest-Buda, Habsburg Birodalom) és időbeli (reformkor, 1848. márciusi események, 1848. április 11.) sajátosságaival.</p>	4
Szaknyelv alkalmazása	A diák helyesen használja az általános, és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat: rendi országgyűlés, jobbágyszabadítás, örökváltság, papi tized, ősiség, közteherviselés, unió, sajtótörvény, népképviselő.	4
Források alkalmazása	<p>M: A diák beépíti válaszába a forrásokban található információkat, és következtetéseket von le azokból.</p> <p>T: A földesurak kármentesítését az állam vállalta, illetve az úrbéri szolgáltatásokat és a dézsmát megszünteti.</p> <p>T: Leírja a törvény megszületésének körülményeit, emellett az első felelős magyar kormány tagjai is ekkor tették le esküjüket.</p> <p>T: Leírja, hogy a bécsi udvar ezt az állapotot csak ideiglenesnek tekintette.</p>	8
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M: A diák alapvetően az április törvényeket mutatja be.</p> <p>T: Megvalósulhatott a jobbágyszabadítás, megszűntek az úrbéres szolgáltatások, a parasztok az általuk művelt földet megkaphatták szabad tulajdonként.</p> <p>T: Az állam vállalta a földesurak kártérítését, továbbá eltörölték a papi tizedet és (a Széchenyi által Hitelben taglalt) ősiséget.</p> <p>T: Kimondták a közteherviselést, rögzítették a keresztény felekezetek egyenjogúságát.</p>	10

	<p>T: Részletes sajtótörvényt adtak ki.</p> <p>T: Erdélyt és Partiumot egyesítették Magyarországgal, a Határőrvidéket is a magyar kormány alá rendelték.</p> <p>T: Népképviselői alapra helyezték a (Pozsony helyett) Pesten ülésező országgyűlést</p> <p>T: Kimondták a Habsburg Birodalmon belüli különállóságot, a hadügy, pénzügy, külügy közös maradt.</p> <p>T: A Habsburgok csak ideiglenesnek tekintették ezt az állapotot.</p> <p>T: Az áprilisi törvények érdeme, hogy „törvényesítette” a forradalmat, magába foglalta a polgári átalakulás legfontosabb törvényeit.</p> <p>T: Sok probléma azonban megoldatlanul maradt, például a zsellérek sorsa, illetve az Ausztriával való viszony sem volt tisztázva.</p>	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<p>A tanuló fogalmazása mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A tanuló megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A szöveg nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.</p>	8
Összpontszám:	42	
Osztószám:	2	